ESIMESE ASTME KOHTU OTSUS (kaheksas koda)

1. juuli 2009 *

Kohtuasjas T-288/06,

Regionalny Fundusz Gospodarczy SA (varem Huta Częstochowa SA), asukoht Częstochowa (Poola), esindajad: advokaadid C. Sadkowski ja D. Sałajewski,

hageja,

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: C. Giolito ja A. Stobiecka-Kuik,

kostja,

mille ese on nõue osaliselt tühistada komisjoni 5. juuli 2005. aasta otsus 2006/937/EÜ terasetootjale Huta Częstochowa SA-le antud riigiabi nr C 20/04 (ex NN 25/04) kohta

* Kohtumenetluse keel: poola.

(ELT 2006, L 366, lk 1) osas, milles komisjon tunnistas teatud abi ühisturuga kokkusobimatuks ja nõudis, et Poola Vabariik selle tagastaks,

EUROOPA ÜHENDUSTE
ESIMESE ASTME KOHUS (kaheksas koda),

koosseisus: koja esimees E. Martins Ribeiro, kohtunikud S. Papasavvas ja A. Dittrich (ettekandja),

kohtusekretär: ametnik K. Pocheć,

arvestades kirjalikus menetluses ja 4. septembri 2008. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Õiguslik raamistik

1 16. detsembril 1991 ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Poola Vabariigi vahel assotsiatsiooni loomiseks sõlmitud Euroopa lepingu ESTÜ

tooteid käsitleva protokolli nr 2 (EÜT 1993, L 348, lk 2; edaspidi „protokoll nr 2”) artikli 8 kohaselt:

„1. Järgnev on kokkusobimatu lepingu nõuetekohase toimimisega niivõrd, kuivõrd see võib mõjutada kaubandust ühenduse ja Poola vahel:

[…]

iii) riigiabi mis tahes kujul, välja arvatud ESTÜ asutamislepinguga lubatud erandid.

[…]

4. Lepinguosalised nõustuvad, et esimese viie aasta jooksul pärast lepingu jõustumist ja lõike 1 punkti iii kohaselt võib Poola [Vabariik] anda erandkorras ESTÜ terasetoodete sektorile ümberkorraldusteks riigiabi, tingimusel et:

– ümberkorralduskava on seotud üldise ratsionaliseerimise ja võimsuse vähendamisega Poolas,

– see aitab muuta abisaavad ettevõtted ümberkorraldusperioodi lõpuks tavalistes turutingimustes elujõulisteks,

– sellise abi suurus ja osatähtsus on rangelt piiratud elujõulisuse taastamiseks hädavajalikuga ning seda vähendatakse järk-järgult.

Assotsiatsiooninõukogu otsustab [Poola Vabariigi] majanduslikku olukorda arvestades lubada ettenähtud viieaastast tähtaega pikendada." [mitteametlik tõlge]

2 Euroopa Liidu ja Poola assotsiatsiooninõukogu 23. oktoobri 2002. aasta otsusega nr 3/2002, millega pikendatakse protokolli nr 2 artikli 8 lõikes 4 sätestatud tähtaega (EÜT 2003, L 186, lk 38), pikendati kaheksa aasta võrra arvates 1. jaanuarist 1997 või kuni Poola Vabariigi ühinemiseni Euroopa Liiduga tähtaega, mille jooksul Poola Vabariik võib erandkorras anda terasetoodete sektorile ümberkorraldusteks riigiabi protokolli nr 2 artikli 8 lõikes 4 sätestatud viisil. Nimetatud otsuse artikkel 2 sätestab:

„Poola [Vabariik] esitab […] komisjonile ümberkorralduskava ja äriplaanid, mis vastavad protokolli [nr] 2 artikli 8 lõikes 4 loetletud nõuetele ning mida on hinnanud ja mille on heaks kiitnud Poola riigiabi järelevalveasutus (konkurentsi- ja tarbijakaitseamet)." [mitteametlik tõlge]

3 Protokoll nr 8 Poola terasesektori restruktureerimise kohta, mis on lisatud aktile Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemistingimuste ja Euroopa Liidu asutamislepingutesse tehtavate muudatuste

kohta (ELT 2003, L 236, lk 948; edaspidi „protokoll nr 8”), lubas Poola Vabariigil anda, erandina riigiabi käsitlevatest üldeeskirjadest, terasetoodete sektorile ümberkorraldusabi ümberkorralduskavas ja nimetatud protokollis sätestatud viisil. Kõnealune protokoll sätestab muu hulgas:

„1. Olenemata [EÜ] artiklitest 87 ja 88, loetakse [Poola Vabariigi] poolt teatavatele Poola terasetööstuse osadele restruktureerimiseks antud riigiabi ühisturuga kokkusobivaks, tingimusel et:

– […] protokolli nr 2 artikli 8 lõikes 4 ettenähtud tähtaega on pikendatud kuni ühinemiskuupäevani,

– nimetatud protokolli pikendamise aluseks olnud restruktureerimiskava tingimusi järgitakse aastatel 2002–2006,

– täidetakse käesolevas protokollis esitatud tingimusi ning

– pärast ühinemiskuupäeva ei anta Poola terasetööstuse restruktureerimiseks mingit riigiabi.

2. […]

3. Poola terasetööstuse restruktureerimise raames võivad riigiabi saada ainult lisas 1 loetletud äriühingud (edaspidi „abisaajad äriühingud”).

4. Abisaaja äriühing ei tohi:

a) lisas 1 loetlemata äriühinguga ühinemise korral anda edasi abi, mis anti abisaajale äriühingule;

b) võtta üle sellise lisas 1 loetlemata äriühingu vara, kellele on ajavahemikul kuni 31. detsembrini 2006 välja kuulutatud pankrot.

5. […]

6. Abisaajatele äriühingutele antud restruktureerimisabi määratakse kindlaks põhjendustes, mis esitatakse heakskiidetud Poola terasetööstuse restruktureerimiskavas ja nõukogu poolt heakskiidetud individuaalsetes äriplaanides. Ent ühelgi juhul ei tohi aastatel 1997–2003 väljamakstud abi ega selle kogusumma ületada 3 387 070 000 Poola zlotti.

[…]

Poola [Vabariik] ei anna Poola terasetööstuse restruktureerimiseks muud riigiabi.

[…]

10. Kõik hilisemad üldise restruktureerimiskava ja individuaalplaanide muudatused peab heaks kiitma komisjon ja vajaduse korral nõukogu.

[…]

18. Kui jälgimisel ilmneb, et:

[…]

c) restruktureerimisperioodi jooksul on Poola [Vabariik] andnud nõuetele mittevastavat täiendavat riigiabi terasetööstusele ja eelkõige abisaajatele äriühingutele,

ei jõustu käesolevas protokollis esitatud üleminekukord.

Komisjon astub vajalikke samme, et nõuda asjaomastelt äriühingutelt käesoleva protokolli tingimusi rikkudes antud abi tagasimaksmist.”

4 Nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 659/1999 (millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli [88] kohaldamiseks (EÜT L 83, lk 1; ELT eriväljaanne 08/01, lk 339)) artikli 7 lõige 5 sätestab:

„Kui komisjon leiab, et abi, millest teatati, ei sobi ühisturuga kokku, otsustab ta, et abi ei tohi kehtestada […].”

5 Komisjoni 21. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 794/2004 (millega rakendatakse määrust nr 659/1999 (ELT L 140, lk 1; ELT eriväljaanne 08/04, lk 3)) artikkel 9 sätestab:

„1. Kui ei ole teisiti sätestatud eriotsuses, on [EÜ] artikli 88 lõikega 3 vastuolus antud riigiabi tagasinõudmisel kasutatavaks intressimääraks igal kalendriaastal fikseeritud aastane protsendimäär.

See arvutatakse eelmise aasta septembri, oktoobri ja novembri pankadevaheliste viie aasta valuutatehingute vahetuskursside keskmise põhjal, millele lisatakse 75 baaspunkti. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib komisjon suurendada määra üle 75 baaspunkti ühe või mitme liikmesriigi osas.

[…]

4. Usaldusväärsete või võrdväärsete andmete puudumisel või erandjuhtudel võib komisjon tihedas koostöös kõnealuse liikmesriigi/kõnealuste liikmesriikidega fikseerida riigiabi tagasinõudmise intressimäära ühe või enama liikmesriigi jaoks erineva meetodi alusel ja talle kättesaadava teabe alusel."

6 Intressimäära kohaldamise korra osas täpsustab nimetatud määruse artikli 11 lõige 2:

„Intressimäärale kohaldatakse intressi kuni toetuse tagasinõudmise kuupäevani. Eelneval aastal kogunenud intressile kohaldatakse intressi igal järgneval aastal."

Vaidluse aluseks olevad asjaolud

7 Käesolev kohtuasi puudutab Poola terasetootja Huta Częstochowa SA („HCz") ümberkorraldamist. HCz-i ümberkorraldamine leidis aset ajavahemikus 2002–2005. Sel eesmärgil kanti HCz-i vara üle uutesse äriühingutesse järgmiselt:

– 2002. aastal asutati Huta Stali Częstochowa sp. z o.o. (edaspidi „HSCz") HCz-i terasetootmise jätkamiseks. HSCz rentis pankrotihaldurilt HCz-i tootmisrajatisi ja võttis üle enamiku töötajatest. HSCz-i emaettevõtja oli Towarzystwo Finansowe Silesia Sp. z o.o. (edaspidi „TFS"), 100% Poola riigile kuuluv äriühing;

– 2004. aastal asutati äriühingud Majątek Hutniczy sp. z o.o. (edaspidi „MH") ja Majątek Hutniczy Plus (edaspidi „MH Plus"). Nimetatud äriühingute aktsiad kuulusid 100% ulatuses HCz-ile. MH võttis üle HCz-i terasetootmisvara ja MH Plus võttis üle teatud muu tootmiseks vajaliku vara;

– tootmistegevusega mitte seotud vara (nn mittetootlik vara) ja elektrienergia tootmisettevõte Elsen läksid üle äriühingule Operator ARP sp. z o.o., mis kuulub Agencja Rozwoju Przemysłu SA-le (Poola riigi haldusalasse kuuluv Tööstusarengu agentuur), et täita ümberkorraldamisega seonduvad avalik-õiguslikud nõuded (maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed).

8 19. mai 2004. aasta kirjas teavitas komisjon Poola Vabariiki oma otsusest algatada ametlik uurimismenetlus terasetootjale HCz-ile antud ümberkorraldusabi kohta. Nimetatud otsus avaldati Euroopa Liidu Teatajas 12. augustil 2004 (ELT C 204, lk 6, edaspidi „algatamisotsus") autentses keeles (poola keel), millele eelnes kokkuvõte teistes ametlikes keeltes. Komisjon kutsus kõiki huvitatud isikuid üles algatamisotsuses toodud asjaolude ja õigusliku analüüsi kohta omapoolseid märkusi esitama. Komisjonile esitasid märkusi Poola Vabariik ja neli huvitatud isikut.

9 Menetluse lõppedes jõudis komisjon järeldusele, et vastupidi tema esialgsetele kahtlustele ei kujuta Ustawa o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy (30. oktoobri 2002. aasta seadus, mis käsitleb tööturu jaoks olulistele ettevõtetele riigiabi andmist, Dz. U. nr 213, järjekorranumber 1800, muudetud) sätete kohaselt HCz-i ümberkorraldamiseks võetud meetmed endast riigiabi EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses. Kuid samas leidis komisjon, et HCz oli saanud erineval kujul riigiabi ajavahemikus 1997–2002. Komisjon leidis, et kõnealune abi on osaliselt ühisturuga kokkusobiv, kuid nõudis selle tagastamist osas, milles pidas nimetatud abi ühisturuga kokkusobimatuks, ehk 19 699 452 Poola zloti (PLN) ulatuses (edaspidi „vaidlusalune abi").

10 Komisjon võttis 5. juulil 2005 vastu otsuse 2006/937/EÜ terasetootjale HCz-ile antud riigiabi nr C 20/04 (ex NN 25/04) kohta (ELT 2006, L 366, lk 1; edaspidi „otsus”). Otsuse artikkel 3 näeb ette:

„1. Riigiabi, mida Poola [Vabariik] andis 1997. aastast kuni 2002. aasta maini [HCz-ile] tegevusabi ja tööhõive ümberkorraldusabina kogusummas 19 699 452 Poola zlotti, on ühisturuga kokkusobimatu.

2. Poola[…] [Vabariiki] kohustatakse võtma kõik vajalikud meetmed, et nõuda [HCz-ilt], Regionalny Fundusz Gospodarczy'lt, [MH-lt] ja [Operatorilt] tagasi lõikes 1 nimetatud ning [HCz-ile] ebaseaduslikult antud abi. Kõik nimetatud äriühingud vastutavad solidaarselt.

Abi nõutakse tagasi viivitamata ja siseriiklikes õigusaktides kehtestatud korras, tingimusel, et see võimaldab otsuse viivitamatut ja tõhusat täitmist. Tagastatavalt abilt arvutatakse intressi alates kuupäevast, kui abisummad anti [HCz-ile] kuni nende tegeliku tagasimaksmiseni. Intress arvutatakse […] määruse […] nr 794/2004 V peatüki kohaselt.

3. […]”

11 Vastavalt 30. septembri 2005. aasta kokkuleppele, mis jõustus 7. oktoobril 2005, ostis Industrial Union of Donbass Corp-ile 100% ulatuses kuuluv tütarettevõtja ISD Polska sp. z o.o (kes tegutses sel ajal ärinime ZPD Steel sp. z o.o. all; edaspidi „ISD”) HCz-ilt kõik MH ja MH Plusi aktsiad ning ülejäänud HCz-i kümme tütarettevõtjat. Samuti

30. septembri 2005. aasta lepinguga, mis jõustus 7. oktoobril 2005, ostis ISD TSF-ilt kõik HSCz-i aktsiad. ISD on seega HSCz-i, MH ja MH Plusi ning HCz-i kümne teise tütarettevõtja omanik.

12 Pärast müüki muutis HCz ärinime; uueks ärinimeks sai Regionalny Fundusz Gospodarczy SA (edaspidi „hageja"). Hageja kuulub jätkuvalt täies ulatuses Poola riigile, kuid tal on vaid mõned üksikud terasetööstusega mitteseotud vallasasjad.

13 17. veebruari 2006. aasta kirjas nõudis komisjon, et Poola ametiasutused teavitaksid teda otsuse artikli 3 lõikes 2 loetletud solidaarsete võlgnike tagastatava vaidlusaluse abi intressimäärast. 13. märtsi 2006. aasta vastuses esitasid Poola ametiasutused oma ettepaneku abi tagastamisele kohaldatava intressimäära ja selle arvutamise meetodi kohta. Täpsemalt tegid nimetatud ametiasutused ettepaneku võtta ajavahemiku 1997–1999 osas aluseks Poola riigivõlakirjadele fikseeritud viieaastane intressimäär, arvestatuna Poola zlottides, ja ajavahemiku osas aastast 2000 kuni Poola Vabariigi ühinemiseni Euroopa Liiduga samade võlakirjade kümneaastane intressimäär. Lisaks, arvestades Poola kapitaliturgude olukorda kõnesoleval ajal, mida iseloomustasid erakordselt kõrged, kuid kiiresti langevad intressimäärad, palusid Poola ametiasutused, et kõnealust intressimäära kohandataks iga-aastaselt ja et selle arvutamise suhtes ei kohaldataks liitmäära.

14 Poola ametiasutustele adresseeritud 7. juuni 2006. aasta kirjas märkis komisjon, et vaidlusaluse abi tagasimaksmise suhtes kohaldatav intressimäär tuleb kogu asjaomase perioodi osas arvutada Poola riigivõlakirjade suhtes kohaldatava ja Poola zlottides arvestatud viieaastase fikseeritud intressimäära alusel ning et määruse nr 794/2004 artikli 11 lõike 2 kohaselt kuulub nimetatud intress kohaldamisele liitmäära alusel.

Menetlus ja poolte nõuded

15 Hageja esitas hagiavalduse, mis saabus Esimese Astme Kohtu kantseleisse 18. oktoobril 2006.

16 Samal päeval eraldi dokumendina Esimese Astme Kohtusse saabunud ajutiste meetmete kohaldamise taotlusega palus hageja EÜ artikli 242 alusel peatada otsuse artikli 3 kohaldamine. Esimese Astme Kohtu president jättis 13. detsembri 2006. aasta määrusega taotluse vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

17 Esimese Astme Kohtu liikmete osalise asendamise tõttu määrati kohtuasi uue ettekandja-kohtuniku lahendada. Kuna ettekandja-kohtunik kuulub kaheksanda koja koosseisu, määrati käesolev kohtuasi sellele kojale.

18 Kuna hageja ei esitanud repliiki ettenähtud tähtaja jooksul, mis möödus 16. märtsil 2007, ei lisatud seda toimikusse.

19 Ettekandja-kohtuniku ettekande põhjal otsustas Esimese Astme Kohus (kaheksas koda) avada suulise menetluse, esitada pooltele mõned kirjalikud küsimused ja palus komisjonil esitada teatavad dokumendid. Pooled vastasid ettenähtud tähtaja jooksul.

20 Poolte kohtukõned ja Esimese Astme Kohtu küsimustele antud vastused kuulati ära 4. septembri 2008. aasta kohtuistungil.

21 Hageja palub Esimese Astme Kohtul tühistada otsuse artikli 3 lõike 2 teine lõik.

22 Komisjon palub Esimese Astme Kohtul:

– jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata;

– teise võimalusena jätta hagi põhjendamatuse tõttu rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitlus

Vastuvõetavus

– Poolte argumendid

23 Komisjon väidab, et hageja ei ole Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 44 lõikes 1 nimetatud vorminõudeid rikkudes esitanud oma etteheidete põhjenduseks selgeid ja

täpseid argumente, mis oleksid võimaldanud komisjonil valmistuda enda kaitseks ja Esimese Astme Kohtul argumente kontrollida.

24 Oma etteheidete põhjenduseks esitas hageja vaid kolm üldist väidet. Peaaegu kogu hagiavalduse põhjendus sisaldub Euroopa Liidu Teatajas avaldatud kokkuvõttes.

– Esimese Astme Kohtu hinnang

25 Kohtupraktikast nähtub, et kui hagiavalduses on tühistamisväited märgitud piisavalt selgelt ja täpselt, et võimaldada kostjal end tõhusalt kaitsta ja ühenduste kohtul kohtulikku kontrolli teostada, vastab hagiavaldus Euroopa Kohtu põhikirja artikli 21 esimeses lõigus ja Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 44 lõike 1 punktis c seatud miinimumnõuetele (vt selle kohta Esimese Astme Kohtu 17. märtsi 1994. aasta otsus kohtuasjas T-43/91: Hoyer *vs*. komisjon, EKL AT 1994, lk I-A-91 ja II-297, punkt 22).

26 Järelikult ei ole põhjust tunnistada hagi kodukorra artikli 44 lõike 1 punkti c järgimata jätmise tõttu vastuvõetamatuks juhul, kui hageja märgib lühidalt asjassepuutuvad väited ning ei kostjal, kes vastas esitatud argumentidele kostja vastuses, ega ühenduste kohtul ei muudetud võimatuks mõista sellega seoses esitatud argumente (vt selle kohta Esimese Astme Kohtu 22. juuni 1994. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-97/92 ja T-111/92: Rijnoudt ja Hocken *vs*. komisjon, EKL AT 1994, lk I-A-159 ja II-511, punkt 71).

27 Käesolevas asjas on hagiavaldus tõepoolest väga lakooniline. Siiski vastab see eespool nimetatud miinimumnõuetele. Nagu näitavad kostja vastuses sisalduvad põhjalikud argumendid kohtuasja sisuliste küsimuste kohta, võimaldas hagiavaldus komisjonil end

tõhusalt kaitsta. Samuti võimaldab hagiavaldus ühenduste kohtul teostada kohtulikku kontrolli.

28 Järelikult tuleb komisjoni esitatud vastuvõetamatuse vastuväide tagasi lükata.

Sisulised küsimused

29 Hageja esitab kaks väidet: esiteks, et on rikutud EÜ artikleid 87 ja 88 ning määruse nr 659/1999 artikli 7 lõiget 5, ning teiseks, et on rikutud määruse nr 794/2004 artikli 9 lõiget 4.

Esimene väide, et rikutud on EÜ artikleid 87 ja 88 ning määruse nr 659/1999 artikli 7 lõiget 5

– Poolte argumendid

30 Hageja väidab, et EÜ artiklite 87 ja 88 ning määruse nr 659/1999 artikli 7 kohaselt on lubatud vastu võtta otsus, millega tunnistatakse liikmesriigi antud abi ühisturuga kokkusobimatuks vaid kahel juhul: esiteks juhul, kui abi anti pärast liikmesriigi Euroopa Liiduga ühinemist, ning teiseks juhul, kui abi, mis anti küll enne liikmesriigi Euroopa Liiduga ühinemist, on pärast ühinemiskuupäeva ikka veel kohaldatav.

31 Kuna Poola Vabariik ühines Euroopa Liiduga 1. mail 2004 ja otsust anda HCz-ile abi ajavahemikul 1997–2002 ei kohaldatud pärast Poola Vabariigi ühinemist, siis ei ole komisjonil hageja sõnul õigust hinnata, kas vaidlusalune abi oli ühisturuga kokkusobiv või mitte, ning sellest tulenevalt ei olnud tal õigust võtta seisukohta intressi arvutamise kohta ajavahemiku eest, mis jääb HCz-ile abi andmise ja selle tegeliku tagastamise vahele. Komisjonil oli üksnes õigus määrata intressi maksmise kohustus alates 2. maist 2004 (ühinemislepingu jõustumisele järgnenud päev) kuni tegeliku maksmiseni.

32 Poola Vabariigi poolt ajavahemikus 1997–2002 antud abi ei oleks saanud mõjutada ühendusesisest kaubandust, kuna see puudutas ühe riigi turgu, mis vaidlusaluse abi andmise ajal ei olnud Euroopa Liidu liige. Pealegi ei ole hageja sõnul protokolli nr 8 lisas 1 HCz-i nimetatud ning seega ei puuduta teda suurem osa selle sätetest. Lõpetuseks ei laienda protokoll nr 8 komisjoni kontrolli Poola Vabariigi ühinemisele eelnenud aastatele.

33 Komisjon rõhutab kõigepealt, et ta ei näe otsuse artikli 3 lõike 2 teise lõigu ja eespool nimetatud etteheidete vahel mingit seost. Ta vaidleb hageja argumentidele vastu.

– Esimese Astme Kohtu hinnang

34 Kõigepealt tuleb välja selgitada, milline on seos esimese väite ja hageja esitatud nõuete vahel, mis puudutavad vaid otsuse artikli 3 lõike 2 teist lõiku.

35 Nimelt väidab hageja esiteks, et EÜ artiklites 87 ja 88 nimetatud tingimused ei ole täidetud, kuna asjaolude toimumise ajal ei olnud Poola Vabariik veel Euroopa Liidu liige ja protokoll nr 8 ei olnud kohaldatav. Seega vaidlustab ta sisuliselt riigiabi käsitlevate ühenduse eeskirjade *ratione temporis* ja *ratione personae* kohaldatavuse.

36 Teiseks on vaidlusaluse abi ühisturuga kokkusobimatus tuvastatud otsuse artikli 3 lõikes 1, samas kui ainus hageja poolt vaidlustatud säte ehk otsuse artikli 3 lõike 2 teine lõik puudutab vaid intressi arvutamist.

37 Seetõttu paluti hagejal kohtuistungil selgitada oma hagi ja nõuete ulatust. Vastusena sellele märkis hageja sisuliselt, et tema esimese väite eesmärk oli otsuse tühistamine tervikuna. Sellegipoolest otsustas juhatus „poliitilistel kaalutlustel" nõuda – juhul kui selle väitega nõustutakse –, et otsuse tühistamine piirduks intresse puudutava sättega, st otsuse artikli 3 lõike 2 teise lõiguga.

38 Järelikult tuleb esimest väidet mõista selliselt, et sellega taotletakse üksnes Poola Vabariigi Euroopa Liiduga ühinemisele eelnenud perioodi eest maksmisele kuuluvate intresside tühistamist.

39 Mis puudutab esiteks riigiabi käsitlevate ühenduse eeskirjade *ratione temporis* kohaldatavust, siis ei ole poolte vahel vaidlust selles, et EÜ artiklid 87 ja 88 ei ole põhimõtteliselt kohaldatavad enne ühinemist antud abi suhtes, mida pärast ühinemist enam ei kohaldata.

40 Seda silmas pidades tugineb komisjon oma pädevuse põhjendamiseks protokollile nr 8 kui *lex specialis*'ele. Seega tuleb uurida, kas protokolli nr 8 sätted andsid komisjonile õiguse laiendada oma kontrollipädevust riigiabi valdkonnas vaidlustatud abile ja kas nende sätete puhul oli tegemist piisava õigusliku alusega selle abi keelamiseks.

41 Sellega seoses tuleb meenutada, et protokoll nr 8 viitab ajavahemikul 1997–2003 antud abile. Protokoll lubab piiratud ümberkorraldusabi, mis on antud sellel ajavahemikul (ehk enne Poola Vabariigi Euroopa Liiduga ühinemist) teatavatele ettevõtjatele, kes on loetletud protokolli artiklis 1, ning keelab seevastu anda terasetööstusele mis tahes muud riigiabi ümberkorraldamiseks.

42 Protokolli nr 8 punkti 6 esimene lõik sätestab eelkõige, et igal juhul ei või ajavahemikul 1997–2003 antava riigiabi kogusumma ületada 3 387 070 000 Poola zlotti. Protokolli nr 8 punkti 6 kolmas lõik täpsustab, et Poola Vabariik ei või Poola terasetööstuse ümberkorraldamiseks anda mingit muud abi. Seega, vastupidi hagejate väidetele, on protokolli nr 8 tagasiulatuv kohaldamine nähtud ette selle punktis 6, mis käsitleb ajavahemikku 1997–2003.

43 Järelikult nähtub protokolli nr 8 sõnastusest endast, et protokoll on kohaldatav enne ühinemist antud abi suhtes. Protokolli nr 8 eesmärk oli luua ulatuslik kord Poola terasetööstusele antava ümberkorraldusabi lubamiseks, mitte üksnes vältida abi saavatele ettevõtjatele antava riigiabi kumuleerumist.

44 Eeltoodust järeldub, et EÜ artiklite 87 ja 88 suhtes on protokoll nr 8 *lex specialis*, mis laiendab pädevust, mis komisjonil on riigiabi kontrollimisel tulenevalt EÜ asutamislepingust, ka Poola terasetööstuse ümberkorraldamiseks ajavahemikus 1997–2003 antud riigiabile.

45 Mis puudutab argumenti seoses protokolli nr 8 kohaldamisega *ratione personae*, mille kohaselt protokoll nr 8 ei ole kohaldatav niisuguste ettevõtjate suhtes, keda ei ole protokolli lisas 1 nimetatud, siis tuleb märkida, et nimetatud protokoll puudutab Poola terasetööstust tervikuna, hõlmates teiste hulgas ka hagejat. Lisaks sellele, et protokolli nr 8 punkti 6 kolmas lõik määrab kindlaks abi kogusumma ja välistab igasuguse muu selles nimetamata abi, sätestab protokolli punkt 3 sõnaselgelt, et üksnes lisas 1 loetletud ettevõtjad (abisaajad äriühingud) võivad saada Poola terasetööstuse ümberkorralduskava raames antavat abi. Kui lisas 1 nimetamata ettevõtja võiks jätta endale enne ühinemist saadud piiramatu ümberkorraldusabi, ilma et ta tootmisvõimsust vähendaks, kaotaks protokoll nr 8 igasuguse mõtte.

46 Lõpetuseks, kui hageja vaidlustaks protokollis nr 8 toodud sätted, oleks hagi vastuvõetamatu, kuna protokolli nr 8 sätted kuuluvad esmase õiguse alla.

47 Järelikult tuleb esimene väide tagasi lükata.

Teine väide, et rikutud on määruse nr 794/2004 artikli 9 lõiget 4

– Poolte argumendid

48 Hageja heidab komisjonile ette seda, et ta ei ole otsuses kindlaks määranud vaidlusaluse abi tagastamise suhtes kohaldatavat intressimäära. Viieaastase pankadevahelise *swap*-määra puudumisel Poolas enne viimati nimetatu ühinemist Euroopa Liiduga oleks komisjon ja Poola Vabariik pidanud sõlmima omavahel kokkuleppe selles küsimuses vastavalt määruse nr 794/2004 artikli 9 lõikele 4. Niisugune kokkulepe pidanuks

nähtuma otsusest või muust komisjoni otsusest, kuna see oleks ainus viis, mis võimaldaks riigiabi tagasi maksma kohustatud ettevõtjatel alustada sisulist kohtuvaidlust intresse kindlaksmääravate organite vastu.

49 Komisjon ei nõustu nende argumentidega.

– Esimese Astme Kohtu hinnang

50 Kuna hageja vaidlustab otsuses toodud intressimäära arvutamise meetodi, tuleb märkida, et otsuse artikli 3 lõike 2 teises lõigus esitatud järeldused on üksnes deklaratiivsed, kuna need vaid viitavad määruse nr 794/2004 V peatüki vastavatele sätetele. Intressimäära arvutamise meetod on sätestatud määruses nr 794/2004 endas. Hageja ei ole aga esitanud väiteid kõnealuse määruse õigusvastasuse kohta.

51 Komisjoni ja Poola Vabariigi vahelise kokkuleppe väidetava vajalikkuse osas tuleb märkida, et otsuse põhjenduses 147 möönab komisjon sõnaselgelt, et kuna vaidlusaluse abi andmise ajal ei kehtinud Poolas viieaastast pankadevahelist swap-määra, peaks abi tagastamisele kohaldatava intressimäära arvutamine põhinema vastavalt määruse nr 794/2004 artikli 9 lõikele 4 kõnesoleva ajavahemiku osas kehtival intressimääral.

52 Määruse nr 794/2004 artikli 9 lõige 4 sätestab üksnes, et abi tagastamise suhtes kohaldatava intressimäära kehtestamisel tuleb asjaomaste liikmesriikidega teha „tihedat koostööd”, kuid ei eelda „kokkulepet”.

53 Selles osas nähtub komisjoni ja Poola ametiasutuste vahelisest kirjavahetusest, mis esitati vastuseks Esimese Astme Kohtu küsimusele, et vaidlusaluse abi tagastamise suhtes kohaldatav intressimäär määrati kindlaks „tihedas koostöös" Poola Vabariigiga. 13. märtsi 2006. aasta vastuses tegid Poola ametiasutused ettepaneku võtta tagastamise suhtes kohaldatava intressimäära puhul aluseks Poola riigivõlakirjadele kohaldatavad intressimäärad, mis on fikseeritud vastavalt viieks ja kümneks aastaks. Arvestades Poola kapitaliturgude olukorda kõnesoleval ajal, mida iseloomustasid erakordselt kõrged, kuid kiiresti langevad intressimäärad, palusid Poola ametiasutused, et kõnealust intressimäära kohandataks iga-aastaselt ja et selle arvutamise suhtes ei kohaldataks liitmäära.

54 Komisjon võttis nimetatud ettepaneku põhimõtteliselt vastu. Komisjon leidis, et järjepidevuse huvides tuleks kahe intressimäära asemel kasutada üksnes võlakirjade suhtes kohaldatavat viieaastast intressimäära kogu ajavahemiku 1997–2004 osas. Kuid komisjonil on määruse nr 794/2004 artikli 9 lõike 4 kohaselt intressimäära arvutamisel teatud kaalutlusõigus. Hageja ei ole ühtse intressimäära valimist ka vaidlustanud.

55 Mis puudutab intressimäära kohaldamist, eelkõige selle arvutamist liitmäära alusel, siis on tõsi, et komisjon lükkas tagasi Poola Vabariigi argumendi intressi maksmise kohta intressilt. Kuid määruse nr 794/2004 artikli 11 lõige 2 sätestab sõnaselgelt, et intressimäärale kohaldatakse intressi kuni abi tagasinõudmise kuupäevani ja eelneval aastal kogunenud intressile kohaldatakse intressi igal järgneval aastal. Lisaks näeb määruse nr 794/2004 artikkel 13 ette, et määruse artikleid 9 ja 11 kohaldatakse kõikide tagastamisotsuste suhtes, mis tehakse teatavaks pärast kõnealuse määruse jõustumispäeva. Kuna määrus nr 794/2004 jõustus mais 2004, oli see otsuse vastuvõtmise ajal kohaldatav, seega oli komisjon kohustatud nõudma, et kõnesolev intressimäär arvutataks liitmäära alusel.

56 Neil tingimustel ja arvestades asjaolu, et Poola ametiasutused on teinud ettepaneku vaidlusaluste viitemäärade kohta, ei saa asuda seisukohale, et komisjon on rikkunud

kohustust määrata vaidlusaluse abi tagastamise suhtes kohaldatav intressimäär kindlaks tihedas koostöös Poola Vabariigiga või et ta on teinud ilmse hindamisvea.

57 Lõpuks, komisjon ei olnud kohustatud otsuses märkima vaidlusaluse abi tagastamise suhtes kohaldatavat intressimäära, kuna ta ei olnud isegi kohustatud täpselt välja selgitama tagasinõutava abi põhisummat ja ta võis piirduda viitega meetoditele, mis võimaldavad liikmesriigil arvutada abi suuruse (vt selle kohta Esimese Astme Kohtu 31. mai 2006. aasta otsus kohtuasjas T-354/99: Kuwait Petroleum (Nederland) *vs*. komisjon, EKL II-1475, punkt 67 ja seal viidatud kohtupraktika).

58 Järelikult tuleb tagasi lükata väide, et rikutud on määruse nr 794/2004 artikli 9 lõiget 4.

59 Kuna hageja kõik väited on tagasi lükatud, tuleb hagi tervikuna jätta rahuldamata.

Kohtukulud

60 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud hageja kahjuks, jäetakse kohtukulud vastavalt komisjoni nõudele hageja kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHUS (kaheksas koda)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja Regionalny Fundusz Gospodarczy SA-lt.

Martins Ribeiro Papasavvas Dittrich

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 1. juulil 2009 Luxembourgis.

Allkirjad

Sisukord

Õiguslik raamistik . . . . . II - 2251

Vaidluse aluseks olevad asjaolud . . . . . II - 2258

Menetlus ja poolte nõuded . . . . . II - 2262

Õiguslik käsitlus . . . . . II - 2263

Vastuvõetavus . . . . . II - 2263

– Poolte argumendid . . . . . II - 2263

– Esimese Astme Kohtu hinnang . . . . . II - 2264

Sisulised küsimused . . . . . II - 2265

Esimene väide, et rikutud on EÜ artikleid 87 ja 88 ning määruse nr 659/1999 artikli 7 lõiget 5 . . . . . II - 2265

– Poolte argumendid . . . . . II - 2265

– Esimese Astme Kohtu hinnang . . . . . II - 2266

Teine väide, et rikutud on määruse nr 794/2004 artikli 9 lõiget 4 . . . . . II - 2269

– Poolte argumendid . . . . . II - 2269

– Esimese Astme Kohtu hinnang . . . . . II - 2270

Kohtukulud . . . . . II - 2272